

**CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR
VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR
12 iulie 2023**

**Probă scrisă
ISTORIE**

Varianta 3

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de patru ore.

I. TÊTEL (30 punct)

A. Olvassák el figyelmesen az alábbi forrást:

„A háború kirobbanásának pillanatában a kormányok úgy vélték, hogy ez rövid lejáratú lesz: legtöbb pár hetet tart. A modern fegyverek nagy pusztító ereje, amelyeket a balkáni háborúk során kipróbáltak, táplálta az elvet, miszerint lehetetlen, hogy ez a konfliktus elhúzódjon. Következésképp, mindegyik résztvevő állam harcba küldi az összes tartalékát, a lakosság csaknem egyöntetű támogatásával, akik abban a hitben voltak, hogy igaz ügyért harcolnak. A kontinens közepén fekvő birodalmakban hasonló és egyöntetű hangulat hatotta át a vezetőket és a lakosságot is. A gazdasági életet gyakorlatilag a katonai szükségleteknek rendelik alá, és senki sem gondolt arra, hogy újjászervezze, amíg megrögzötten hittek abban, hogy a háború rövid lejáratú lesz.”

(S. Berstein, P. Milza, *Istoria Europei*)

A fenti forrásból kiindulva válaszoljon az alábbi követelményekre:

1. Írjon egy történelmi ok-okozati összefüggést az adott szöveg két információját felhasználva, határozza meg mindkét információ szerepét! (ok, illetve okozat) **1 pont**
2. Határozza meg a németországi *spartakista* forradalmi mozgalom egy okát és két következményét! **3 pont**
3. Mutasson be egy hasonlóságot és egy különbséget két Franciaországra vonatkozó történelmi esemény között, amelyek az első világháborút követő első évtizedben zajlottak! **4 pont**
4. Mutassa be az 1936-os spanyol polgárháború kirobbanásának két politikai következményét! **4 pont**
5. Két történelmi esemény bemutatásával elemezze az 1922–1930 közötti belpolitikai intézkedések szerepét a Szovjetunió fejlődésében! **5 pont**

B. Olvassa el az alábbi kijelentést:

„1789-től 1791-ig úgy tűnt, [...] hogy a francia forradalom megtestesíti a filozófusok által népszerűsített és a XVIII. század végén az «amerikai forradalmárok» által alkalmazott eszméket.”

(S. Berstein, P. Milza, *Istoria Europei*)

Érveljen megközelítőleg két oldal terjedelemben a fenti kijelentésre vonatkozó nézőpontja mellett három történelmi esemény bemutatásával!

Megjegyzés! Pontot ér a nézőpont megfogalmazása, a történelmi események, illetve ezek két-két jellemzőjének megadása, az ok-okozatot kifejező szavak használata, a szakszerű történelmi nyelvezet alkalmazása, a kronológiai-logikai sorrend betartása, az érvelés szerkezete és a terjedelmi keretek betartása. **13 pont**

II. TÊTEL (30 punct)

Dolgozzon ki három-öt oldal terjedelemben egy szintézist, a Kárpátokon (*Carpații*) belüli és a Kárpátokon kívüli térség fejlődésére vonatkozóan a II–XIV. századok közötti időszakban, figyelembe véve az alábbiakat:

- nevezzen meg két politikai gyakorlatot a II. századi Dacia tartománnyal kapcsolatosan, és ezek két sajátos okát;
- nevezzen meg két történelmi eseményt, amelyek a IV–VIII. századokban zajlottak a Kárpátok és Duna (*Dunărea*) közötti térségben, és ezek egy-egy következményét;
- mutassa be a IX–XII. századi Kárpátokon belüli térség, illetve a XIII. századi Kárpátokon kívüli román térség fejlődését, felhasználva két-két történelmi eseményt mindkét térségre vonatkozóan;
- nevezzen meg két történelmi eseményt az XIV. század ötödik-nyolcadik évtizedéből a Kárpátoktól keletre eső román térségre vonatkozóan, valamint ezek két-két jellemzőjét;
- nevezzen meg két történelmi eseményt a XIV. század második felében Havasalföldre (*Țara Românească*) vonatkozóan, és mutasson be egy hasonlóságot és egy különbséget ezek között!

Megjegyzés: Pontot ér az ok-okozati összefüggés kiemelése, a történelmi események időrendi/logikai sorrendjének betartása, a megfelelő történelmi nyelvezet használata, a kidolgozott szintézis felépítése és a terjedelmi követelmény betartása.

III. TÉTEL

(30 pont)

A következő részletek a történelem tantervből származnak:

A.	Competențe specifice 4.2. <i>Aprecierea valorilor trecutului prin raportarea la actualitate</i>	Conținuturi OAMENII, SOCIETATEA ȘI LUMEA IDEILOR <i>Umanismul. Renașterea artistică</i>
-----------	---	---

(Programa școlară pentru clasa a IX-a – Istorie, OMECT nr. 3458/ 09.03.2004)

B.	Competențe specifice 2.1. <i>Folosirea surselor istorice în vederea descoperirii elementelor de continuitate și schimbare în procesele istorice</i> 3.1. <i>Determinarea relațiilor dintre personalitățile și grupurile umane în desfășurarea faptelor istorice</i>	
	Domenii de conținut	Conținuturi și studii de caz
	3. Lumea în război	- <i>Al Doilea Război Mondial: [...] fronturile de luptă (1939-1945), România și Al Doilea Război Mondial, Conferința de pace</i> <i>Studii de caz:</i> <ul style="list-style-type: none">▪ <i>Noile mijloace de distrugere în masă</i>▪ <i>Viața pe front și în frontul de acasă</i>▪ <i>Holocaustul</i>

(Programa școlară pentru disciplina Istorie, clasa a VII-a, OMENCȘ nr. 3393 / 28.02.2017)

1. Mutassa be az **A** részletre vonatkozó didaktikai tevékenységet az alábbi szempontok alapján:

- nevezzen meg két olyan didaktikai módszert, amelyet alkalmasnak talál a fenti tantervrészlethez, és indokolja meg egy-egy okkal, hogy miért ezeket a módszereket választotta;
- példával mutassa be a specifikus kompetencia kialakítását/fejlesztését az egyik választott módszer által (nevezze meg az osztály megszervezési módját, két didaktikai eszközt és három, a tanulóknak adott feladatot a **Tartalmakból** vett történelmi információ felhasználásával);
- nevezze meg az írásbeli vizsga, mint értékelési módszer, két előnyét!

2. Értékelje a **B** részletben található specifikus kompetenciákat az alábbi szempontok alapján:

- tervezzen egy félobjektív itemet, amely mindkét specifikus kompetenciák értékeli, határozza meg az item típusát, felhasználva a **Tartalmakból és esettanulmányokból** vett történelmi információt;
- tervezzen egy szubjektív itemet, amely mindkét specifikus kompetenciát értékeli, határozza meg az item típusát, felhasználva a **Tartalmakból és esettanulmányokból** vett történelmi információt (mást, mint a félobjektív itemhez felhasznált);
- nevezze meg az ön által tervezett itemek egy-egy előnyét és egy-egy korlátját!

Megjegyzés: Az 1. és 2. alpontok esetén pontot ér a történelmi információ tudományos helyessége, valamint az itemeknek megfelelő válaszok megadása.